

» Koninklijke Luchtvaartmaatschappij NV
T.a.v. de heer M. van Boven
VP Industrial Relations, Compensation & Benefits
Postbus 7700
1117 ZL LUCHTHAVEN SCHIPHOL

» Datum: 2 september 2022

» Kenmerk: 0036/IK/in   » Betreft: Cao-voorstellenbrief

Geachte heer Van Boven, beste Michiel,

De Cao voor KLM-cabinepersoneel is 28 februari 2022 verlopen en via deze Cao-voorstellenbrief stellen we u op de hoogte van de VNC inzet voor de aankomende onderhandelingen.

Na een onzekere periode over de toekomst van KLM, dreigend gedwongen ontslag en staatsleningen en garantstellingen, heeft KLM de schuld in ongekend korte tijd afbetaald. Het herstel zet sneller en verder door dan verwacht. Dat zien we nu in 2022 al en wordt onder andere onderstreept door een recordaantal aan nieuwe instroom van cabinecollega's.

De gevolgen van de crisis door COVID-19 heeft tot op de dag van vandaag enorm veel gevraagd van al het KLM personeel. Naast anderhalf jaar grote onzekerheid over het voortbestaan van KLM, veranderde daarbij voor cabinepersoneel het werk aan boord totaal. Werken met collega's en passagiers op kleine afstand in een afgesloten ruimte gaf angst en onzekerheid over besmetting- en ziektedreiging. De inspanningen aan boord werden ook zwaarder door het dragen van mondklappers, soms aangevuld met brillen, faceshields en plastic schorten.

Met het herstel kwamen andere werkdruk verhogende zaken door de massale opstart van het KLM-netwerk en de beperkte capaciteit op Schiphol en binnen KLM-afdelingen. Deze 'druk op de operatie' betekent een enorme verzwaring voor de werknemers. Met vertragingen, annuleringen en in toenemende mate zeer ontevreden passagiers nam de druk op met name het cabinepersoneel gigantisch toe. Dat vereist nog meer focus op duurzame inzetbaarheid voor zowel KLM als voor het cabinepersoneel.

Daarnaast vraagt de inmiddels langdurige en torenhoge inflatie om een stevige loonsverhoging. We worden keihard geraakt door de ongekende prijsstijgingen en de nawerking van de door de overheid opgelegde arbeidsvoorwaardelijke bijdrage. De noodzaak van afdoende loonsverhoging om in de basisbehoeften te kunnen voorzien is helder. Bovendien is het nu ook het moment om het cabinepersoneel, op verantwoorde wijze, te belonen voor de geweldige prestaties die zij tijdens de crisis en nog steeds met elkaar leveren. Recent heeft het kabinet de werkgevers ook opgeroepen om middels cao-

» afspraken het negatieve effect van de inflatie te dempen. De VNC gaat daarom voor een volwaardige Cao-ronde met loon en inhoud om - naast de mooie woorden - een tastbare blijk van waardering voor het cabinepersoneel te realiseren. Daarbij vinden wij dat cabinecollega's met lagere inkomens baat hebben bij een zogeheten bodem in een loonsverhoging, om hun koopkrachtverlies zoveel als mogelijk te beperken. De VNC ziet het mede als haar verantwoordelijkheid om onder deze uitzonderlijk moeilijke economische omstandigheden deze groep te ondersteunen.

VNC Cao-inzet 2022

Looptijd Wij stellen, vanwege de grote onzekerheid rondom het tempo en de mate van het herstel, een korte looptijd voor van een jaar en een dag, te weten tot en met 1 maart 2023.

Loonontwikkeling De VNC zet - zoals eerder bekendgemaakt op 13 juli jl. tijdens het multi overleg over loon - in op een structurele loonsverhoging van tweemaal 2,5% (dus 5%) in de voorgestelde looptijd, met een bodem van € 80,- per loonronde.

Het cabinepersoneel heeft afgelopen jaren grote (financiële) offers gebracht en maximaal bijgedragen om het netwerk van KLM 'in de lucht' te houden en het herstel mogelijk te maken. Er wordt tot op de dag van vandaag in hoge mate een beroep gedaan op de flexibiliteit van het korps. Dit alles vraagt om een passende loonsverhoging.

Om rust te creëren voor het cabinepersoneel zijn we bereid om een Cao met een langere looptijd dan 1 jaar te bespreken. Mocht deze optie worden benut dan zullen we daar aanvullende voorstellen voor formuleren.

Inhoudelijke voorstellen in samenspraak met onze leden stellen wij voor om:

- **de structurele afspraak om de onbelaste kilometervergoeding te verhogen naar 0,19 cent per kilometer en per 1 januari 2023 naar 0,21 cent per kilometer. Wordt de ruimte om onbelast kilometers te vergoeden groter, dan groeien we mee met het fiscaal maximaal toegestane bedrag.** Door de hoge structurele inflatie en daaraan gekoppelde dalende koopkracht, is het voor veel collega's moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen. Ook aan de pomp voelen mensen die pijn. Mede gezien de enorm gestegen woonkosten rondom Schiphol wil de VNC geen maximum stellen aan de te vergoeden kilometers. De overheid geeft werkgevers de mogelijkheid om de medewerker hierin tegemoet te komen en wij vinden dat KLM daar maximaal in mee dient te gaan.
- **salaris uit te keren bij instroom nieuwe cabinecollega's in plaats van een cursustoelage.** Op het moment dat aspirant-cabineleden hun training starten, zijn ze fulltime beschikbaar voor KLM. Voor de werkgever is deze periode een investering in haar personeel en daarmee ook in haar klant. Daarnaast leveren cursisten tijdens hun vliegweken productie. De VNC vindt dat deze instromende cabinecollega's recht hebben op een volwaardig salaris.
- **de IPB-faciliteit te behouden in geval van ontslag om bedrijfseconomische redenen.** In de afgelopen jaren van grote baanonzekerheid is gebleken dat onze leden

» veel waarde hechten aan de IPB-faciliteit, ook na ontslag om bedrijfseconomische redenen.

- **de IPB-faciliteit te baseren op gelijkwaardigheid.** KLM heeft meerdere malen geuit dat “alle medewerkers haar even lief zijn”. Dit zien we graag terug in de praktijk. Nu zijn er bijkomende afspraken met bepaalde groepen gemaakt naar aanleiding van de arbeidsvoorwaardelijke bijdrage. Een verbetering voor de ene groep is in deze teleurstellend genoeg een verslechtering voor de andere groep. Dit is onterecht dus onwenselijk. In het kader van gelijkwaardigheid wil de VNC de IPB-afspraken die sindsdien gemaakt zijn ook voor het cabinepersoneel doen gelden.
- **de IPB-faciliteit aan te passen op diversiteit en inclusiviteit.** Met de ondertekening door de directie van de ‘Declaration of Amsterdam’ toont KLM commitment om te streven naar een werkomgeving waar openheid en gelijkheid voorop staan en er aandacht is voor diversiteit en inclusiviteit. Met deze doelstelling is het de hoogste tijd om de IPB-regeling hierop aan te passen. Om hierin een quick win te maken, wil de VNC voor zowel IPB als geboekt IPB een travelmaatje introduceren. Ook stellen wij voor dat de cabineleden, die recht hebben gekregen op C/M rechten op basis van 20 dienstjaren, deze rechten mogen behouden na pensionering.

Door de coronacrisis heeft het cabinepersoneel gedurende twee jaar weinig tot geen gebruik kunnen maken van de IPB-faciliteit. Dit heeft vooral impact op de afspraken rondom een maximale leeftijdsgrens van kinderen. Daarom stellen wij voor om de leeftijdsgrens van kinderen voor IPB en IPB-geboekt te verlengen met 2 jaar.

- **de Europa WRR te verbeteren.** Door de langdurige instabiliteit van het netwerk is duidelijk geworden dat er een compensatie dient te komen voor verstoringen in de uitvoering op Europa. Om Europa-vliegendenden in deze gevallen te compenseren, stellen wij een herberekening van de GVDT voor.
- **bij een reservedienst de aanrijdtijd te verruimen naar anderhalf uur.** Binnen een uur van Schiphol wonen is door de dure huur- en koopwoningen voor veel cabinecollega’s financieel geen optie. Daarnaast vertrekt een intercontinentale vlucht ruim 2 uur na aanmelden en voor Europa zijn er SPL-reserves. Daarmee is het ons inziens realistisch en eigentijds om een aanrijdtijd van anderhalf uur af te spreken.
- **een minimaal beschikbare CL-ruimte te creëren.** Om te zorgen dat het cabinepersoneel in de gelegenheid wordt gesteld om de verdiende compensatie voor gewerkte dagen in te kunnen zetten, stellen wij voor dat KLM iedere dag een nog overeen te komen minimale CL-ruimte beschikbaar stelt. Deze opslag zal niet dalen of tenietgedaan worden door andere onvoorziene factoren, zoals ziekteverzuim.
- **In het belang van de werknemers de lobby richting de politiek samen te versterken.** De VNC staat voor baanbehoud, werkgelegenheid en continuïteit van KLM cabinepersoneel. In dat kader is het van groot belang dat er gezamenlijk met de werkgever concrete strategieën worden bepaald over hoe we op kunnen trekken richting Den Haag en Brussel. Doel is om op te komen voor een eerlijke speelveld,

- » (duurzame) stabiliteit in de luchtvaartsector en daarmee behoud van werkgelegenheid.

Zoals gebruikelijk behouden wij ons het recht toe om voorafgaand aan of tijdens het cao-overleg met aanvullende en/of gewijzigde voorstellen te komen.

Tot slot willen wij tijdens het cao-overleg van KLM bevestigd krijgen dat zij nooit meer arbeidsvoorwaardelijke afspraken over cabinepersoneel zal maken met derden, anders dan de cabinebonden. In de coronacrisis heeft de Nederlandse Staat met leningen en garantstellingen KLM gesteund. De Staat heeft echter in strijd met internationale verdragen, de vrijheid van onderhandelen door de vakverenigingen geschonden met de eenzijdig opgelegde arbeidsvoorwaardelijke bijdrage. KLM heeft deze afspraken met de Staat gemaakt. Dit ondanks herhaaldelijk aandringen van de VNC om hierover mee te praten en beslissen. Wij gaan ervan uit dat niet alleen de Nederlandse Staat maar ook KLM hier lering uit heeft getrokken.

Wij zien uit naar een constructief overleg waarbij sprake is van vrijheid van onderhandelen zonder voorwaarden vooraf.

Met vriendelijke groet,
Vereniging Nederlands Cabinepersoneel VNC

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ivo Kruse Koster', is written over a faint, light blue circular stamp or watermark.

Ivo Kruse Koster
Voorzitter KLM sectie

CC:
M. Kartman
P. Terstegge
J. de Jong
M. Leguijt
R. Wouters
M. Redeker
F. Vijlbrief
B. Nelen